

Svjetiljka od riječi

Čujem kapljice kiše kako se neumorno svađaju sa prozorom u mojoj sobi. Čas se svađaju, čas se mire. Vragolani. Ne volim ove umorne kiše iz vedrog a bremenitog neba. Odvedu me u sunovrati. Moje nezadovoljstvo stumračinom prekide miris nanine čorbe. Aaa...nedjelja je, tad sva nanina djeca dolaze na večeru. Čujem škripu oronulih kuhinjskih polica gdje je smještena bakrena džezva s fildžanima, za opojnu „razgovorušu“. To je bio znak da su svi stigli.

Po završetku večere svi zajedno odlazimo u susjednu sobu muhabetiti. Djed je oduvijek vodio glavnu riječ, smatrao je da niko od nas nema dovoljno iskustva iza sebe da bi se mogao isprsiti pa ispričati poučniju životnu priču. Kažu da o životu, toj neponovljivoj iskri, najviše znaju starci i djeca. I poteče priča stara kao i sam čovjek, kao i život. Moj dragi starina, moj dedo, kaže da je život čup tajni pa čik ti bilo zagnjuri ruku. Isplivaće il' kamen il' ruža – šta sudba odredi. Dok je pričao, tanak bjelasasti sloj obrva pričao je zajedno s njim, oči poluzatvorene, nebeskoplave, pomno su pratile da li ga slušamo. Svaki put kad bi pošao u vojsku, prvo bi kradom odlazio na nanin ašikli pendžer da bi njenim smaragdnozelenim očima napunio baterije, kako on zna često reći.

Nanin babo bio je seoski efendija, hafiz, nadaleko poznat ljudina, veoma utjecajan, ali ters sa svojom djecom. S druge strane, djedov babo bio je boem, također nadaleko poznat, ali kao siromah, rasipnik i pijanica.

„To mi je bila najluča životna bitka, iz koje sam iziš'o k'o pobjednik“ – reče djed a lice mu poprimi tugaljiv, ali i prkosan, namli izraz.

Pogledah u nanu. Njezini stari, naborani obrazi već su uveliko poprimili modro-bljedikavu boju. Eh, koliko je vremena proteklo od onog ašik-pendžera pa do ovog trena.

Bahnu naš komšija, šaljivdžija Osman, koji je u djedovoj bašći
uočio nestošno hajvanče što brsti prispjelu ljetinu. “Neka, hajvanima sam i posadio,
moj Osmo“ – reče djed. Ostali smo u čudu.

Svaku biljku djed je njegovao ponaosob. Travka koja bi izrasla a nije joj tu mjesto ne bi provela ni nekoliko minuta u bašči – već bi bila uočena djedovim naočarima za daleko.

„E, moj djedika, a šta ćemo za zimnicu? – upitah ga. “Neće našu nafaku plašljivi zekan odnijeti“ – uzvrati mi djed. Ostadoh time zatečena. Zar nije očigledno da našu nafaku, blago rečeno, otuđuju?! Nakon što je primijetio da mi i dalje taj postupak nije jasan, djed reče: “Dijete, djed je u poodmaklim godinama, đuturum starac, svoj suđeni kraj iščekujem svakim treptajem umornog oka, a na ahiret neću ponijeti ni kupus ni sva bogatstva ovog dunjaluka, nego ahlak, moral, riječi i djela. U narodu sam poznat kao hairli insan, pa kako onda da jadnoj životinji uzmem možda jedini obrok danas. Ja halalim.“

Prošlo je godina. Koračam kaldrmom Gradaščevića. Razgrćem usnulo lišće. Produžih nesvjesno alejom kestenova. Slušam njihov sanjivi šapat.

Svjedoče o životu. A ja djedove riječi ne zaboravljam. One su svjetionici u mrkloj noći, svjetiljke koje ozare umorne duše. Riječi imaju težinu, imaju ruke, noge. Kreću se i djeluju, ali što je najsnažnije – ostavljaju posljedicu. Moj djed, čovjek koji je doživio devedesetu godinu, naučio me da nema djelotvornijeg lijeka od lijepe riječi. A ja, već odavno, čak i ptice na grani pozdravljam.

Učenica: Hanić Nejra

Razred: IV1

Mješovita srednja škola “Hasan Kikić“ Gradačac

Mentor: Hanić Jasmina